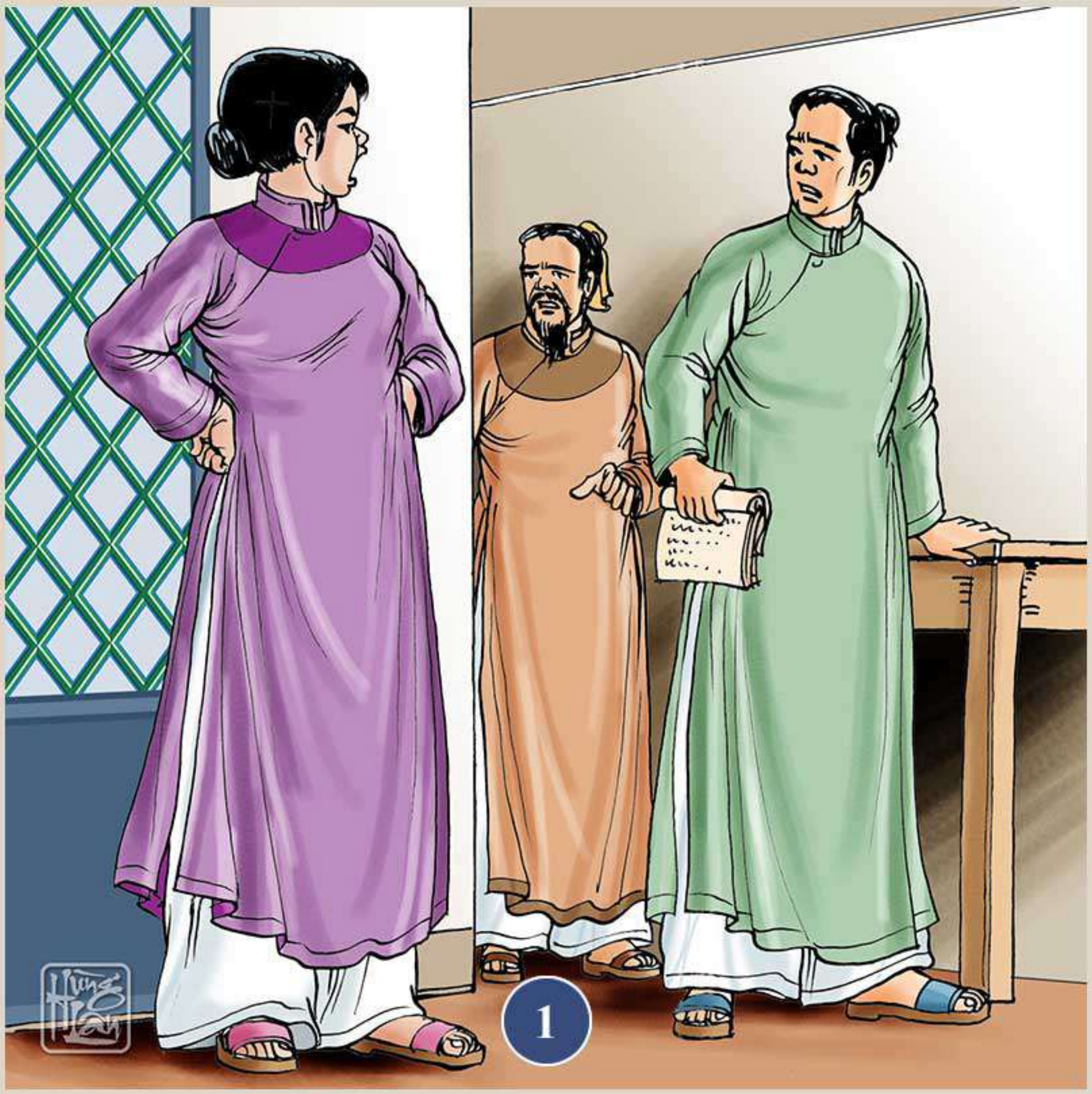
Truyện Cổ Nước Nam

Nợ duyên trong mộng

Tranh và lời: HÙNG LÂN

Ngày xưa, ở động Sơn La thuộc huyện Hưng Hóa có một chàng trẻ tuổi tên là Chu Sinh. Bố mẹ mất sớm, chàng được chú đưa về nuôi cho ăn học, nhưng người chú thương cháu bao nhiêu thì người thím lại ghét cháu bấy nhiêu.

Thấy phải nuôi báo cô một đứa cháu dài lưng tốn vải, người đàn bà ấy rất bực mình, mỗi khi có chuyện không vừa ý, chửi mắng chàng hết lời.

Một hôm chú đi vắng, ở nhà bị thím la rầy, Chu Sinh cãi lại mấy câu. Thấy thế người thím không ngăn được cơn thịnh nộ, đuổi thẳng chàng ra khỏi nhà.

Chu Sinh liền thu dọn áo quần sách vở rồi tức tốc ra đi, thề quyết sẽ không trở lại gặp thím nữa. Chàng tìm về mấy gian nhà nát của bố mẹ bấy lâu vẫn bỏ hoang, trải manh chiếu rách trên giường rồi làm một giấc.

Người chú về biết rõ cơ sự, bèn tìm đến nhà bảo cháu về. Chu Sinh tuy nhịn đói hai hôm nhưng nhất quyết không về. Người chú đành phải mang tiền gạo đến cho chàng và cố gắng khuyên dỗ nhưng vẫn không được. Ông bực mình bảo:

- Tao bảo mà mày không nghe thì kệ xác mày, không hơi đâu mà nói mãi!

Sau khi gạo tiền đã hết, Chu Sinh tuy bụng đói, nhưng vẫn không chịu trở về chạm trán với người thím ác nghiệt.

Hôm ấy, sau khi học xong mấy bài thơ, chàng tự nhiên ngủ thiếp đi. Đang lúc mơ mơ màng màng, bỗng thấy một viên quan phẩm phục rực rỡ, theo sau có mấy tên thị vệ đến nhà mình. Bấy giờ chàng đang ngồi đọc sách, cứ tưởng họ vào nhầm nhà, nhưng khi xưng tên tuổi thì thấy quả họ đang tìm mình, chàng lấy làm ngạc nhiên khi nghe những tiếng "Quốc Mẫu nước Hoa Thành" thật là mới lạ, chẳng biết đó là ai?!

Khi biết những người khách lạ đến với thiện ý muốn đưa mình tiến kinh làm phò mã thì Chu Sinh cảm thấy yên tâm, chàng nghĩ bụng: "Hãy cứ phó mặc rủi may một bận xem thử". Thế rồi chàng bèn liều mạng bước theo chân họ.

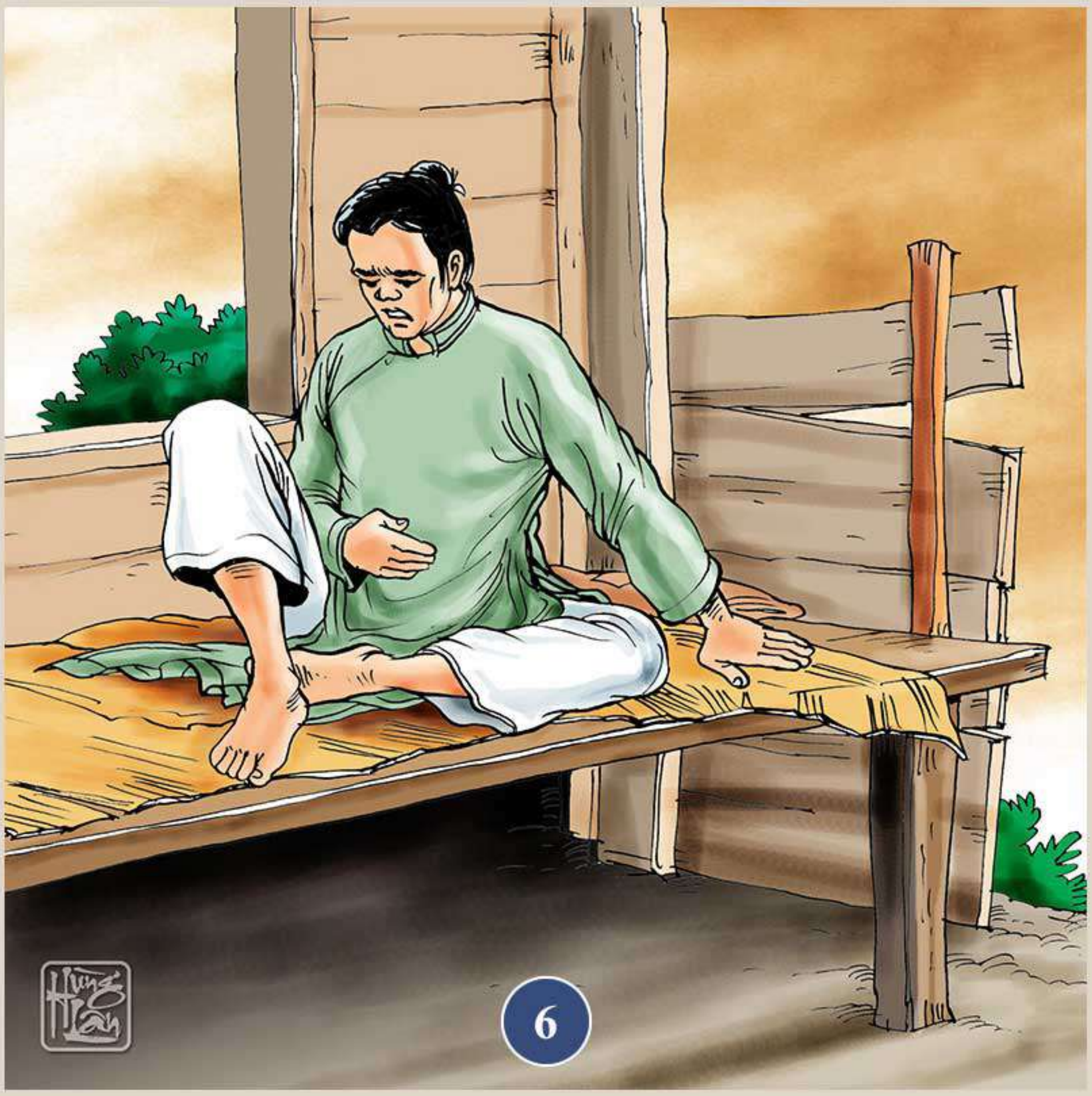
Chỉ một lúc là họ đã tiến vào một nơi có nhà cửa đẹp đẽ, người đi lại đông đúc như một thị trấn. Vượt qua mấy lần cổng thành lớn, có lính canh gác nghiêm ngặt, đã thấy trước mặt một tòa lâu đài nguy nga, trên đề chữ "Điện Hoàng Kim". Viên quan bảo chờ trước sân rồng, rồi tiến vào nơi có mành ngọc che trên cổng.

Được một chốc thì viên quan bước ra, giục chàng vào làm lễ. Chu Sinh chỉ mới kịp cúi đầu lạy hai lạy thì có tiếng truyền ra cho chước miễn và bảo dắt lên thềm. Chàng thấy đó là một bà cụ già khoảng sáu bảy mươi tuổi, mặt mũi phúc hậu, nhìn mình với cặp mắt rất có thiện cảm.

Tuy đói bụng nhưng chàng cố hết sức giữ lễ để người ta đừng khinh khi mình. Họ vẫn chưa nói gì, cứ mời chàng đến ngồi bên tả quốc mẫu rất là trịnh trọng.

Sau buổi trà nước chuyện trò dăm ba câu qua lại, yến tiệc được dọn lên, đầy đủ mọi thứ sơn hào hải vị.

Chu Sinh chưa bao giờ cảm thấy sung sướng và ngon miệng hơn thế. Giữa bữa ăn, quốc mẫu cho chàng biết tiên đế là chồng bà với cha chàng đã từng đính ước gả con cho nhau, bây giờ mời chàng đến đây để thực hiện lời hứa đó. Do đó mà khi ăn xong, quốc mẫu liền bảo:

- Phò mã hãy trở về đợi ba ngày nữa sẽ lại cho người đến rước.

Thoáng có cơn gió lạnh phả vào mặt làm Chu Sinh giật mình tỉnh dậy. Chàng thấy mình vẫn nằm trên manh chiếu rách cũ, nhưng miệng còn hơi rượu và bụng hãy còn no. Chàng không hiểu ra thế nào cả.

Ba ngày sau, Chu Sinh lại nằm mê như trước, lần này đến điện Hoàng Kim thì đã thấy đèn treo, hoa kết rực rỡ vô cùng.

Chu Sinh được đưa vào buồng để mặc quần áo cưới. Sau đó, hai bên cùng làm lễ giữa những tiếng đàn sáo nhã nhạc và lời chúc tụng của mọi người.

Đêm hợp hôn, Chu Sinh sung sướng vô hạn và mặc dầu có thoáng thấy những vằn lạ ở bụng và lưng vợ nhưng chàng vẫn không quan tâm. Sáng hôm sau, quốc mẫu bảo chàng:

- Phò mã hãy nể tình ta, để vợ ở đây, cứ ba ngày, ta sẽ cho người đến đón nhé.

Chu Sinh vâng dạ gật đầu. Thế rồi chàng lại tỉnh dậy sau một giấc ngủ dài. Mùi rượu và mùi hương của công chúa vẫn còn thấy phảng phất đâu đây.

Lần này chàng không còn coi đó là một sự lạ nữa, rảnh ra là chàng giở sách ôn luyện, chuyên tâm học hành.

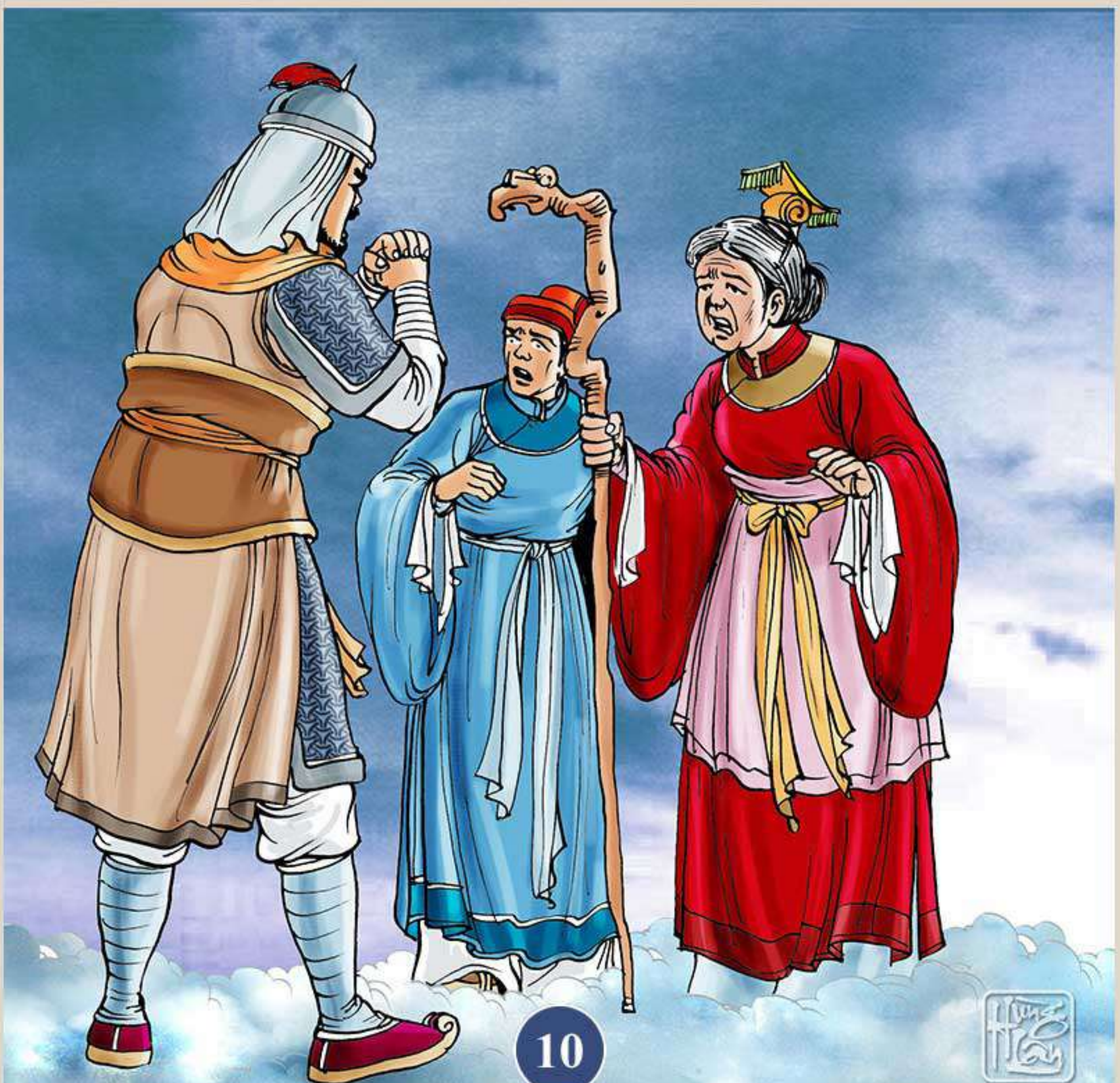
Từ đó cứ ba ngày một lần, Chu Sinh lại chiêm bao đến nước Hoa Thành gặp công chúa và ăn những bữa tiệc no say. Khi hết chiêm bao, chàng lại sống cô độc và thiếu thốn trong gian nhà nát. Tuy ngoài giấc mộng, chàng không hề ăn uống gì nhưng mặt mũi vẫn hồng hào tươi tốt.

Cuộc đời cứ đều đặn như thế kéo dài hơn một năm trời, không thấy chàng ăn uống gì nên xóm làng cho là chàng có phép tịch cốc, hỏi thì chàng chỉ cười mà không trả lời.

Lúc này thì công chúa Mộng Trang ở trong mộng đã sinh được một con trai. Thằng bé rất mau ăn và chóng lớn.

Ngày đầy tuổi thôi nôi, chàng đến sớm hơn mọi lần, thấy cung đình xúm xít những triều thần, các quan lớn bé mang tiền nong lễ vật mừng con chàng nhiều lắm, chất đầy mấy sập. Đối lại, quốc mẫu sai dọn tiệc đãi họ rất là vui vẻ.

Một hôm theo thường lệ, Chu Sinh đến yết kiến mẹ vợ, chàng ngạc nhiên khi thấy mặt bà đầy nỗi lo âu khác thường, hỏi ra thì quốc mẫu gạt nước mắt trả lời:

- Từ lâu ta đã có ý giấu phò mã. Nhưng nay đã đến lúc không thể giấu được nữa. Đã hai tháng nay, bọn giặc dữ đã tràn vào cướp bóc và tàn hại dân ta vô số kể, tình thế thật là nguy cấp.

Chu Sinh toan hỏi thêm thì đã thấy quan thượng thư bộ binh vào yết kiến:

- Tâu bệ hạ, Quân giặc mỗi lúc một tiến đền gần hoàng cung, xin bệ hạ cho phép dời đô nội ngay trong đêm nay!

Nghe nói thế, quốc mẫu quay sang bảo Chu Sinh:
- Quốc gia đại sự, nên không thể để phò mã đi theo được. Phò mã cố gắng học thành tài, sẽ có ngày tái ngộ. Hãy tạm chia tay một thời gian, chừng hai mươi sáu tháng nữa, vợ chồng con cái lại gặp nhau...
Công chúa bước ra đưa cho chàng một bọc nhung và nói:
- Ở đời ly hợp là thường, miễn chàng cố gắng thì chúng ta sẽ đoàn tụ. Thiếp sợ chàng buồn nên đã sai thị nữ là Đồng Nhân làm bạn cho đến ngày tái ngộ.

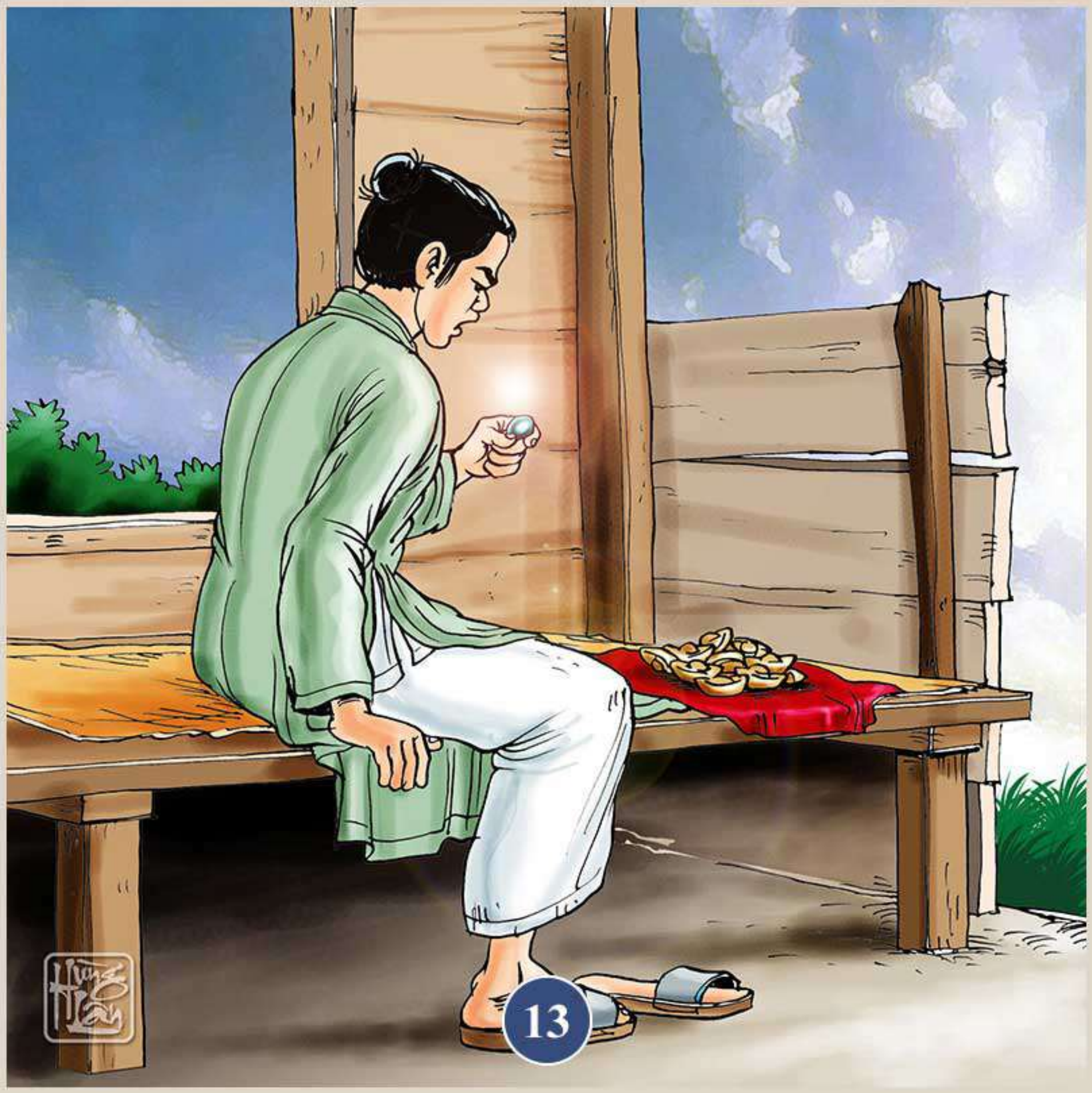
- Trong bọc có một hòn ngọc bích làm bằng chất ngọt của các thứ hoa quý, chàng hãy luôn đeo bên mình xem như là có thiếp vậy!

Chu Sinh vội bảo vợ:

- Nàng có thể theo ta được không? Hay nếu không thì nàng cho ta đi theo với.

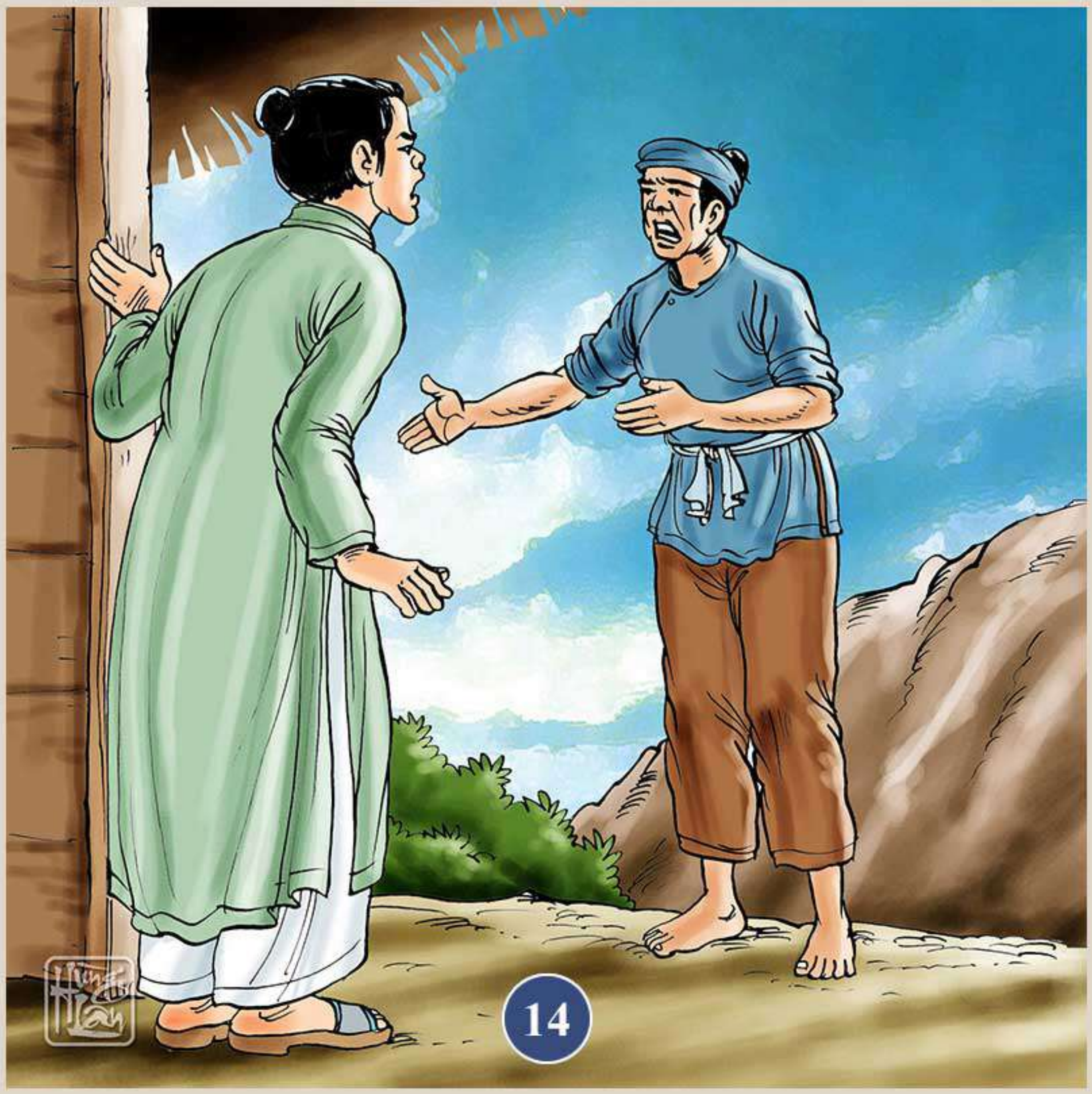
Công chúa đáp:

- Không được! Nay chàng đang còn lo sự nghiệp của chàng, còn thiếp phải giúp mẹ bảo toàn cơ đồ và tính mạng muôn dân, hai bề chưa vẹn nên chưa theo nhau được. Thôi, đừng buồn nữa, thiếp đi đây, ngày sau hạnh phúc còn dài.

Chu Sinh hỏi sau này sẽ gặp nhau ở đâu thì công chúa bảo trong hòn ngọc có nói rõ cả. Thế rồi nàng dứt áo ra đi. Khi tỉnh dậy, Chu Sinh mở bọc thì thấy trong đó có mười lạng vàng cùng một viên ngọc màu trắng như ngà, có vân xanh, trên có khắc mấy câu thơ:

Bao giờ mười vạn tinh binh,
Nhạc quân trống trận rập rình ngoài biên.
Phía tây hồ thủy tiến thuyền,
Hoa Cương nẻo nọ thẳng liền sang đông,
Chờ khi báo tiệp dâng công,
Non sông đề chữ tương phùng về sau.

Chàng đọc đi đọc lại hai ba lần cũng không hiểu nghĩa mấy câu thơ ấy như thế nào, rồi chàng cố suy nghĩ tìm hiểu về sự gặp gỡ bấy lâu nhưng cũng không thể ra manh mối. Đầu óc rối như tơ vò, Chu Sinh bụng bảo dạ:

- Rồi thời gian sẽ khắc trả lời. Chả hơi đâu mà lo nghĩ cho mệt!

Hôm ấy trời chưa sáng chàng đã nghe có tiếng khóc, chàng vội chạy sang nhà hàng xóm hỏi tin. Họ cho biết là người thím của chàng bị cảm chết và sắp sửa đem đi chôn. Nghe nói thế, Chu Sinh quyết định trở về nhà chú xem sự thể thế nào.

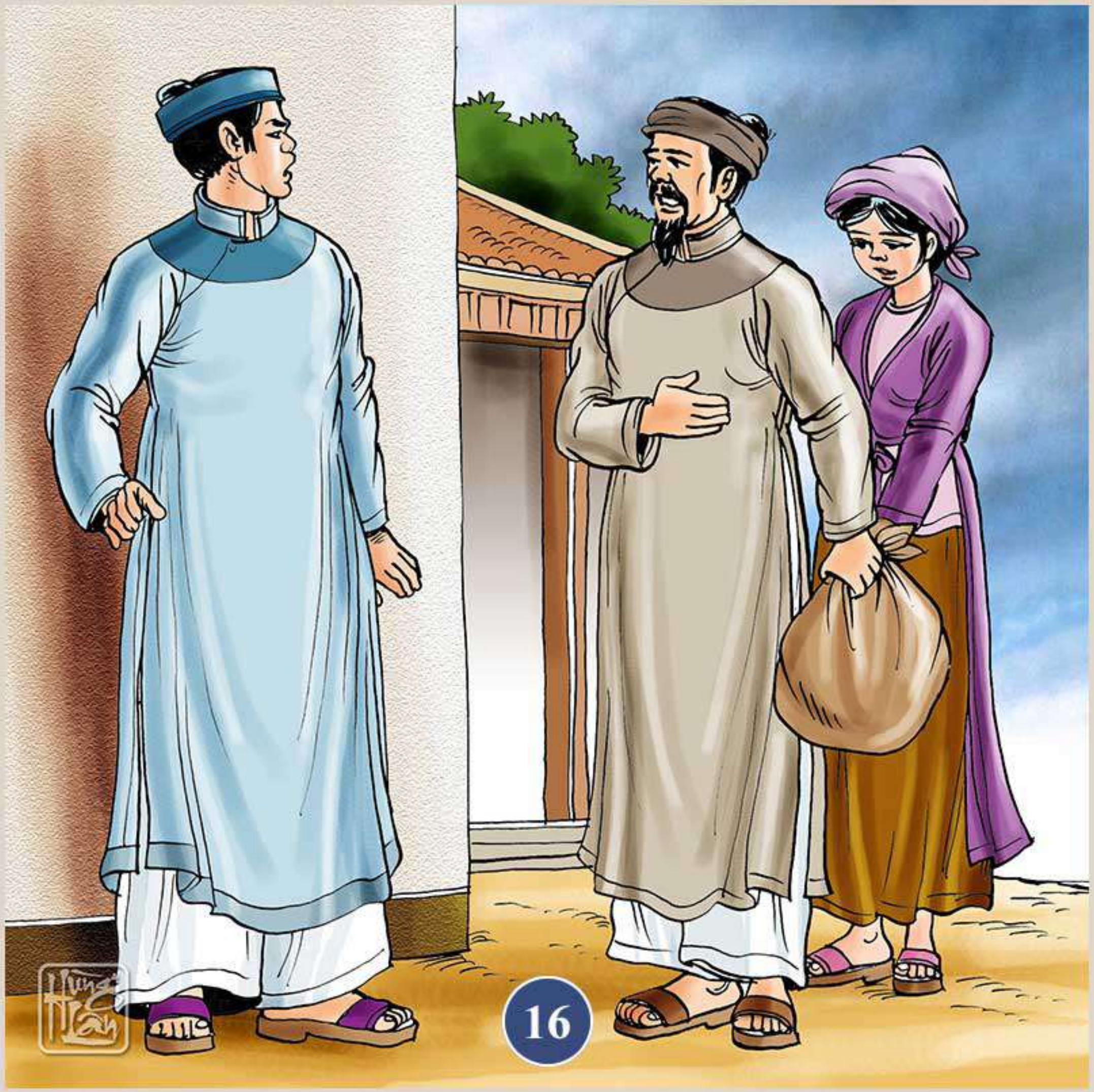
Người chú thấy cháu ôm sách vở trở về thì không nén được tức giận, liền bảo:

- Đã hai năm nay, mày không đoái hoài đến tao, bây giờ trở về mà làm gì?

Chu Sinh nhanh trí tìm được cách nói dối cho chú vui lòng:

- Cháu hôm qua chiêm bao thấy cha cháu về bảo rằng chú nghèo lắm, lại sắp có gia biến. Vậy có số vàng chôn ở nền nhà đào lên đưa về giúp chú. Vì thế bây giờ nghe tin có tang, cháu mới về...

Nói rồi bày cả mười lạng vàng lên bàn. Thấy vậy, chú đổi giận ra mừng. Từ đấy, Chu Sinh yên tâm ở lại nhà chú học tập.

Thời gian cứ thế trôi qua, Chu Sinh cố quên đi nỗi nhớ vợ con, chăm chú vào việc học tập như lời đã hứa với người trong mộng. Khoa thi năm ấy, Chu Sinh đậu Hương cống. Người chú mừng lắm, dạm vợ cho mấy nơi để chàng yên bề gia thất, nhưng chàng nhất thiết từ chối.

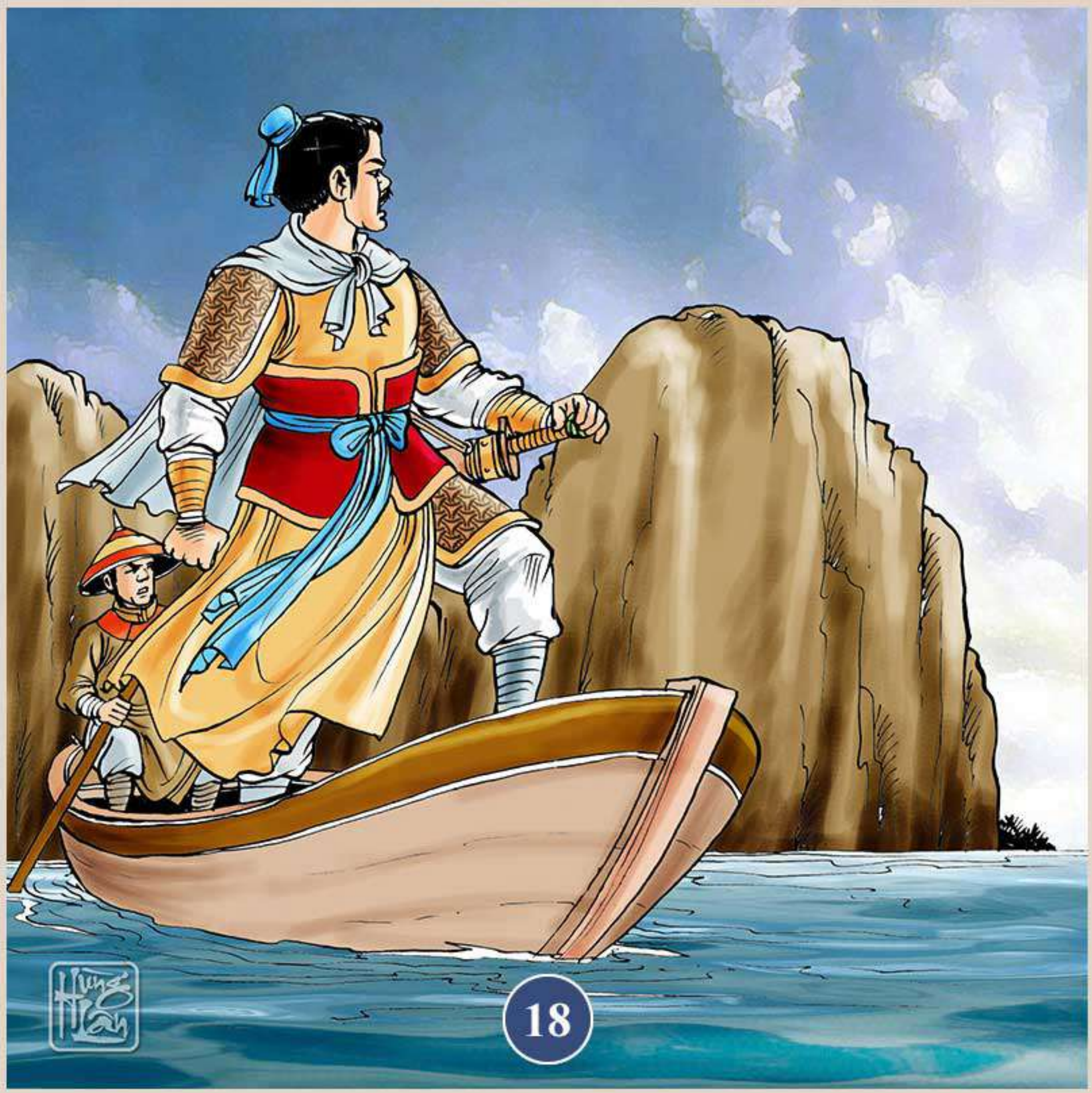
Một hôm, người chú đi buôn có đưa về một cô gái mười tám tuổi bị lạc đường. Nghe cô gái xưng tên là Đồng Nhân, Chu Sinh sực nhớ đến lời vợ dặn trước khi chia tay, bèn bằng lòng nghe theo lời bàn của chú, lấy nàng làm thiếp.

Hơn một năm sau, Đồng Nhân sinh cho chàng một đứa con trai. Đứa bé càng lớn càng giống đứa con của chàng ở nước Hoa Thành do công chúa sinh ra ngày trước.

Chàng tính đốt ngón tay thì vừa hai mươi sáu tháng, đúng như lời quốc mẫu nói trước kia, song chàng vẫn chưa hiểu cuộc đời mình sẽ xoay vần như thế nào giữa cõi mộng và cõi thực.

Lúc này, nhờ đỗ đạt nên cuộc đời thật của Chu Sinh ngày một vinh hiển và thịnh đạt hơn trước. Chàng được làm quan to trong triều và được mọi người nể phục.

Năm ấy ở Tuyên Quang có loạn, vua phong cho chàng làm đại tướng, mang hai vạn quân đi dẹp giặc.

Quan quân sắp tới trại giặc thì gặp một con khe ngăn đường, hỏi dân gần đấy thì họ cho biết đó là khe Hồ Thủy, trước mặt là Hoa Điệp Cương, vì ở đó có rất nhiều bướm. Nghe nhắc những tên ấy, chàng bỗng nhớ đến mấy câu thơ khắc trên hòn ngọc liền giở ngọc ra xem lại thì rõ ràng là những lời dặn kín đáo bày cho chàng mẹo phá giặc. Chàng cứ theo kế đó mà tấn công, quả nhiên giặc thua to, bị giết và bị bắt gần hết. Chu Sinh hiểu ra vừa mừng vừa lấy làm lạ, vội sai dừng thuyền lại nghỉ ngơi.

Đêm hôm ấy chàng lại chiêm bao thấy Xuyên Hoa sứ đến đón. Lúc đến nơi thấy cảnh vật đẹp hơn xưa nhiều, lâu đài qui mô, dân cư đông đúc. Vừa đến hoàng cung đã có quốc mẫu ra đón niềm nở:

- Phò mã đi dẹp giặc hẳn là rất khó nhọc. Chao ơi, bây giờ râu ria mọc dài chứ không được trai trẻ như lúc trước. Ngày tháng chóng thật!

Qua ngày sau, quốc mẫu bảo chàng:

- Ta nay đã già lắm rồi, nên quyết định nhường ngôi lại cho các con, vậy phò mã nhớ trở lại đây mà cai trị nước mới. Hãy chú ý đề phòng quân địch vẫn thường đến quấy rối nước Hoa Thành này.

Khi tỉnh dậy, Chu Sinh hiểu ra lâu nay Hoa Thành chính là nơi cư ngụ của đàn bướm. Chàng nghĩ chỉ có loài chim mới là kẻ thù của bướm nên ngay sau đó, tậu luôn ba mươi khu ruộng xung quanh Hoa Điệp Cương, thuê người cày cấy ăn không với mỗi một nhiệm vụ là đuổi bắt chim chóc cho mình.

Sau đó Chu Sinh đưa quân thắng trận trở về trong niềm vui của mọi người. Bạo loạn đã được dẹp tan, cư dân được sống trong cảnh thái bình như trước.

Nhà vua khen ngợi công lao của chàng và ban thưởng cho chàng rất hậu.

Nhưng qua hôm sau, nhà vua rất ngạc nhiên khi thấy Chu Sinh cởi bỏ áo mão cân đai, dâng biểu xin từ chức để về vui cảnh thanh nhàn nơi thôn dã. Vua hỏi mãi lý do nhưng Chu Sinh vẫn không nói rõ nguyên nhân.

Biết là không thể ép được, nên nhà vua đành phải để chàng làm theo ý mình.Được vua cho từ quan, Chu Sinh quay về từ giã chú, đưa vợ con lên thăm vùng Hoa Điệp Cương. Khi sắp đến nơi, đột nhiên cả ba người hóa thân thành ba con bướm trắng bay lên trời. Vượt qua Hồ Thủy đến Hồ Điệp Cương, thấy Xuyên Hoa sứ và cả một đại đội quân nhà bướm đông đúc ra đón bọn họ.